

DE KLAPKRANT

Per adres: de Fluit 35 1398 CA MUIDEN Tel/Fax: 0294-263015

Tussenrapportage project 'MUIDEN VEILIG'

tweede editie, 24 oktober 2001 door Jan Bovenlander

Waarde lezers,

U ontvangt deze tweede editie van de Klapkrant ("de krant van Klapwijk") omdat u zich geïnteresseerd heeft getoond in de veiligheid, of onveiligheid, van de kruifabriek. De meesten van u ontvangen deze krant per e-mail, maar degenen in 'Klapwijk' die de petitie ondertekenen, en bij Herman Wetselaar in de bus stopten, én niet beschikken over e-mail, ontvangen deze tussenrapportage op papier, gewoon in de brievenbus, bezorgd door Herman.

Veel van de informatie op de website www.muideninfo.nl vindt u in deze krant, omdat deze krant mede bedoeld is om degenen die geen internet hebben te informeren. Muideninfo startte het project "**Muiden Veilig? We zullen zien**".

Het doel van dit project is niets anders dan inzicht te verkrijgen in de risico's van Muiden Chemie voor haar omwonenden. En of zij volgens de hedendaagse opvattingen en wetgeving past op de plaats waar zij gevestigd is. Niets meer of minder. Pas als we dat weten kunt u uw conclusie trekken.

Met dat onderzoek worden behoorlijke vorderingen gemaakt, en de "commotie" waar de burgemeester op de televisie niets van begreep heeft toch geleid tot een voorlichtingsbijeenkomst op 13 november, 20:00 uur in 'de Kazerne'. Als voorbereiding op deze bijeenkomst neem ik mij voor om voor die tijd een tweetal 'Klapkranten' uit te brengen.

Voorlichtingsbijeenkomst

Hij zei er niet veel over, maar de inspanningen van ons allen en muideninfo.nl heeft er dan toch toe geleid dat er een voorlichtingsbijeenkomst over de kruifabriek komt. Deze werd door de burgemeester tijdens de algemene beschouwingen aangekondigd. Op deze bijeenkomst, op **dinsdag 13 november** om 20:00 in 'de Kazerne' zullen aanwezig zijn:

- De Politie
- De Regionale én de plaatselijke Brandweer
- Het Ministerie van VROM
- De Kruifabriek zelf (MCI)

We gaan onze burgemeester nog om verdere details vragen. Zou u er graag een onafhankelijk deskundige bij zien? Of een tweede kamerlid? Laat dat weten!

Intussen zijn een tweetal brieven en een pak informatie van VROM ontvangen, waaronder de NATO-regels voor het vaststellen van veiligheidszones, de hinderwetvergunning, het verslag van de Interdepartementale commissie die de veiligheidsregels voor de kruifabriek vaststelde en waarop die hinderwetvergunning gebaseerd zou zijn, een notitie over de gevaarklasse indeling en veiligheidszones, en de brief van minister Pronk over de inventarisatie veiligheid munitieopslagen defensie van 17 april 2001. Op deze laatste brief blijkt onze burgemeester zijn opvattingen over de 'veiligheid' van de kruifabriek te baseren, daarover in de volgende 'Klapkrant' meer. Ook is de kennisgeving van de kruifabriek ontvangen, waarin staat hoeveel explosief en brandbaar materiaal er nu eigenlijk ligt. Al deze documentatie zal digitaal verkrijgbaar zijn...

In deze Klapkrant zal ik wat vertellen over de welhaast anekdotische geschiedenis van de kruifabriek van 1967 tot einde 1972, leest u over de vragen die de VVD/Gemeentebelangen stelde naar aanleiding van het vermoeden van 'onveilige praktijken' bij Muiden

Chemie, en maak ik een samenvatting van die gedenkwaardige televisieuitzending van de EO over de veiligheid van Muiden Chemie.

Ik heb uitgebreid met Muiden Chemie International gesproken. Hoewel ons gesprek ruim drie-en-een-half uur duurde zijn nog niet al onze vragen gesteld en dus ook niet beantwoord - maar je kan zeggen dat er met MCI nu een goede dialoog tot stand schijnt te komen! MCI heeft toegezegd ook nog bijkomende vragen zo mogelijk te beantwoorden.

In de volgende Klapkrant hoop ik eindelijk het raadsel van die veiligheidscircles te ontrafelen en doe ik verslag van mijn dialoog met MCI. Ik zal verder het volledige verslag van de interdepartementale commissie, die ingesteld werd na het ongeval in 1966 en eerst in 1973 rapport uitbracht op internet publiceren - op papier verkrijgbaar voor diegenen onder ons die niet over internet beschikken en in Klapwijk wonen.

Overigens houdt veiligheid niet op met het trekken van cirkeltjes....

Ook zal ik verslag doen van de periode na 1972, een periode waarin zich nog vele niet-opgeloste ernstige ongevallen voordeden.

De aanbevelingen uit het rapport van de interdepartementale commissie zijn volgens MCI wél en blijkens een artikel in Trouw nièt opgevolgd. Dat gaan we ook uitzoeken - aardig is dat (de voorloper van) MCI in 1973 schreef dat opvolgen van de aanbevelingen tot bedrijfsbeëindiging zou leiden. In deze conclusie kon de commissie zich wél maar de minister zich uiteindelijk nièt in vinden.

Tenslotte zal ik de antwoorden van de burgemeester op onze brief publiceren. Dit met het commentaar dat op de commissievergadering geleverd zal worden.

Commissievergadering Veiligheid Kruifabriek

Onze brief, en de antwoorden van de burgemeester komen, samen met kritische vragen over de kruifabriek aan de orde op de commissievergadering van **dinsdag 30 oktober**, 20:00 uur in de Kazerne.

Komt allen, zie verderop in deze Klapkrant.

Knevel op zaterdag 6 oktober 2001:

(verslag van de website www.muideninfo.nl)

In dit programma traden naast de presentator Andries Knevel op het tweede kamerlid Theo Meyer, die de commissie voorzat die de Bijlmerramp bestudeerde, de letselschade advocaat mr. Martin de Witte, die de staat der Nederlanden aanklaagde in verband met de ramp in Enschede, onze slager Frank Wagenmans, in zijn capaciteit als brandmelder, en het raadslid Erik-Pieter Vlaanderen.

Volgens de programmamakers is een vergelijking te maken tussen de situatie in Toulouse (21 september: 19 doden, honderden gewonden) en die in Muiden, waar in beide gevallen zich honderden tonnen explosief materiaal naast een woonwijk bevinden.

De heer Meijer (tweede kamer CDA), die de Bijlmerramp onderzocht, vindt de wijze waarop Muiden met onze veiligheid omgaat volstrekt 'onverantwoord'. Als er op één plaats een rampenbestrijdingsplan overduidelijk noodzakelijk is, is dat Muiden: er is immers sprake van een 'bijzonder risicovolle situatie'. Dat rampenbestrijdingsplan moet regelmatig worden geactualiseerd en geoefend. Meyer nam aan dat het gemeentebestuur hiervan op de hoogte moest zijn. "Ik weet niet of er een rampenbestrijdingsplan is" zo vertel Erik-Pieter Vlaanderen, "ook als raadslid krijg ik niets te horen".

Frank Wagenmans vertelde hoe hij dit risicovolle bedrijf op een uitslaande brand op het terrein wees. (een lezing die overigens door MCI en de burgemeester ontkend wordt - red.).

De uitzending toonde de transportroute, langs het Kruitpad, en via een haarspeldbocht over de Amsterdamse-poortbrug, en wees op het gevaar hiervan.

De burgemeester werd geïnterviewd, en 'begreep de commotie niet'. Hij meldde dat er een subsidieaanvraag loopt voor een onderzoek naar de veiligheid en of er dan misschien een rampenbestrijdingsplan nodig is...

Mr. Witte, letselschade-advocaat voor de slachtoffers in Enschede, die het dossier Muiden had bestudeerd meldde dat deze burgemeester hem de 'broek deed afzakken'. Hij meldde verder dat reeds in 1973 een onderzoek had uitgewezen dat de kruitfabriek verplaatst zou moeten worden (dat blijkt juist te zijn, en werd toen ook door het bedrijf bevestigd - red.)

Andries Knevel meldde dat 'ondanks een actiegroep tegen de kruitfabriek' de bevolking van Muiden merkwaardig rustig bleef. Muideninfo weet van geen actie groep tegen de kruitfabriek, wél van een project 'Muiden veilig?' om inzicht te krijgen in de veiligheidssituatie van Muiden Chemie, om in staat te stellen uw oordeel te vormen.

Mr. Witte dacht dat die rustige burger niet zo verbazingwekkend is, omdat deze immers op de overheid vertrouwt.

Na Culemborg, Enschede, Volendam en Toulouse vond de heer Knevel dat niet meer zo voor de hand liggend...

Mr. Witte vond dat er maar eens een burger "aan 't touw moest gaan trekken omdat je van de overheid inderdaad niets te verwachten hebt.."

Schriftelijke vragen van de VVD aan het College van B en W van de gemeente Muiden door raadsleden en de antwoorden van de burgemeester

Gelet op en naar aanleiding van de recentelijke brand bij de kruitfabriek is een aantal vragen gerezen met betrekking tot de verantwoordelijkheid van de gemeente en haar bestuurscollege. Naar aanleiding van zeer hardnekkige geruchten dat vòòr de brand op maandag 20 augustus j.l. de Burgemeester bekend zou zijn met één of meer onregelmatigheden op het terrein van de kruitfabriek met betrekking tot de fabricage, opslag en/of bewerkingsprocedures van de bij Muiden Chemie gebruikte grondstoffen en/of gemaakte producten, stellen wij de volgende vragen:

Vraag 1: Is het juist dat voor de brand bij Muiden Chemie de burgemeester een vertrouwelijke mededeling heeft ontvangen van een (ex)-medewerker van Muiden Chemie dat zaken binnen het terrein van Muiden Chemie niet volgens de juiste procedures worden afgewikkeld, waardoor mogelijk gevaar voor medewerkers(sters) en de ruime omgeving van het complex zou kunnen ontstaan?

Antwoord: Nee, door een (ex)- medewerker van Muiden Chemie International (MCI) is aan de burgemeester nimmer gezegd wat door u wordt gesteld.

Vraag 2: De fractie heeft vernomen dat voor genoemde brand besloten is om tot een veiligheidsplan te komen. Wat was de aanleiding tot dit besluit?

Antwoord: Het komen tot een veiligheidsplan heeft geen relatie met de brand en uw informatie is dan ook niet juist.

Wat dan wel: Een groep personen van relevante overheden, zoals de Arbeidsinspectie, de Dienst Waterbeheer en Riolering (DWR), het Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), de Regionale Brandweer Organisatie is nauw betrokken bij de nieuwe regelgeving voor bedrijven zoals MCI, die moeten voldoen aan het nieuwe Europese besluit SEVESO 2 of te wel het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 (BRZO 1999). Een en ander zal resulteren in de indiening van een veiligheidsrapport op basis van het BRZO 1999 door MCI. Zodra dit rapport gereed is zullen de consequenties hiervan worden verwerkt in de verschillende calamiteitenplannen. Voor de duidelijkheid; er wordt dus niet tot een veiligheidsplan gekomen, maar het BRZO stelt een veiligheidsrapport als eis.

Vraag 3: Indien de voorschriften en procedures geheel of ten dele worden genegeerd, waardoor gevaarlijke situaties kunnen ontstaan, wie is dan bevoegd tot het nemen van maatregelen welke de ongewenste situatie doen beëindigen?

Antwoord: Dat is de taak van de minister van VROM. Hij is het bevoegd gezag en ook de toezichthoudende instantie (inspectie).

Vraag 4: Indien de in vraag 2 bedoelde bevoegde autoriteit de gemeente Muiden is, is dan ook preventieve controle mogelijk en hoe en door wie kan die worden uitgevoerd?

Antwoord: Zie antwoorden op vragen 2 en 3.

Vraag 5: Indien er door handelen of nalaten als bedoeld in vraag 2 schade ontstaat, welke autoriteit is dan

- verantwoordelijk
- aansprakelijk

Antwoord: De politieke verantwoordelijkheid voor het afgeven van de vergunningen ligt bij het bevoegd gezag van de inrichting: de minister van VROM. Dit geldt ook voor de inspectie van de inrichting. Maar, primair ligt de verantwoordelijkheid bij de directie van de inrichting zelf, derhalve bij MCI. Met betrekking tot de aansprakelijkheid zijn er verschillende discussies en rechtsgangen in procedure waardoor een goed antwoord niet gegeven kan worden.

Vraag 6: Is het juist dat door het Ministerie van VROM op verzoek van de Provincie Noord-Holland ter plaatse een onderzoek is ingesteld?

Antwoord: Deze vraag is door ons college niet te beantwoorden aangezien wij hier niet bij betrokken zijn geweest; ons is daaromtrent niets bekend.

Vraag 7: Wat is de uitslag van dat onderzoek en kan de gemeente Muiden daar iets mee doen?

Antwoord: Deze vraag is evenals vraag 6 door ons niet te beantwoorden. Mogelijk heeft u iets aan het volgende.

Minister Pronk heeft op 17 april 2001 een brief aan de Tweede Kamer gezonden betreffende de inventarisatie van de veiligheid rondom munitieopslagen van het Ministerie van Defensie. Van deze inventarisatie maakte MCI deel uit omdat de minister het bevoegd gezag is voor deze inrichting. Het rapport van de inventarisatie wijst uit dat de veiligheidssituatie bij MCI geen aanleiding geeft voor direct ingrijpen of voor prioriteit bij het uitvoeren van een nadere analyse vanwege het aantal inbreuken binnen de veiligheidszones.

Vraag 8: Is de burgemeester bereid (eventueel vertrouwelijk indien de omstandigheden dat rechtvaardigen) hetzij de raadsleden, hetzij de fractievoorzitters in te lichten over de achtergronden en de follow-up van het onderhavige gebeuren?

Antwoord: Wanneer er meer gegevens over het onderhavige gebeuren bekend zijn, dan zijn wij daartoe bereid.

Vraag 9: Kan het college de raad van de gemeente Muiden een chronologisch verslag doen toekomen van

de gebeurtenissen op 20 augustus 2001 vanaf het moment van alarmering?

Antwoord: Zie uitruk-informatie Muiden Chemie 20 augustus 2001.

21.28 uur:	Melding incident aan de regionale brandweeralarmcentrale te Hilversum
21.29 uur:	Alarmering brandweer Muiden, Muiderberg en ambulance.
21.32/33 uur:	Brandweer Muiden en Muiderberg uitgerukt.
21.35/39 uur:	Brandweer Muiden en Muiderberg ter plaatse.
21.36 uur:	Deskundige "regionale ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen" (ROGS) geïnformeerd door de alarmcentrale.
21.52 uur:	Burgemeester geïnformeerd door de alarmcentrale. Hij gaat naar Muiden Chemie.
21.55 uur:	ROGS rukt uit.
21.57 uur:	Nader bericht brandweer Muiden "binnenbrand".
22.18 uur:	Nader bericht brandweer Muiden "brandmeester".
22.41 uur:	Nader bericht brandweer Muiden "alles onder controle".

Vraag 10: Is het college bereid bij toekomstige gelijksoortige gebeurtenissen, waarbij grote gevolgen voor de bewoners van Muiden kunnen ontstaan, in een eerder stadium de raad volledig te informeren?

Antwoord: Als het duidelijk is dat er grote gevolgen voor Muiden zouden kunnen ontstaan zullen wij de raad zeker informeren

Vraag 11: Wanneer is de thans geldende milieuverordening afgegeven en wat is de geldigheidsduur?

Antwoord: De geldende milieuvergunning is van 1981. Deze is geldig tot andere wetgeving tot stand komt of de wijze van produceren af gaat wijken van de vergunning. Zie daarvoor het antwoord op vraag 7.

Vraag 12: Voldoet de geldende milieuvergunning nog aan de eisen welke tegenwoordig wenselijk zijn?

Antwoord: Zie hiervoor ook antwoorden 7 en 11.

Vraag 13: Waarom zijn de ruimten welke dienen voor opslag van niet gevaarlijke stoffen niet op een moderne manier beveiligd? Te denken valt aan warmtedetectie in combinatie met een automatische blusinstallatie.

Antwoord: Deze vraag is door ons college niet te beantwoorden.

Redactie: Wél door Muiden Chemie?

Deze antwoorden van de burgemeester vertonen een grote overeenkomst met die op onze brief. Ik zal deze in de volgende Klappkrant publiceren, mét mijn commentaar. Dat commentaar zal overigens ook tijdens de commissie vergadering van dinsdag 30 oktober 2001 geleverd worden - de begeleidende brief aan de raad 'in vergadering bijeen' waarborgt behandeling in de commissie.

Het ligt voor de hand te verwachten dat ook de VVD zijn zegje te zeggen heeft: **komt dus allen!**

(...

tussen twee haakjes: aanwezig bij Muiden Chemie: 10 ton giftig materiaal, 15 ton oxiderend materiaal, 900 ton ontplofbaar materiaal klasse 1.3 (zogenaamd massa-brandgevaarlijk), 35 ton ontplofbaar materiaal klasse 1.1 (zogenaamd massa-explosief), 100 ton licht ontvlambaar materiaal, 40 ton zeer licht ontvlambaar materiaal, 10 ton milieugevaarlijk materiaal

...)

Een beetje historie: de kruifabriek van 1966 tot 1972

Op 2 juni 1966 vond er een ontploffing plaats in de trotylfabriek. Er waren vele lichtgewonden, en er was grote schade in de gemeente Muiden. Klapwijk bestond toen nog niet. De bevolking van Muiden, én het gemeentebestuur wilden dat de kruifabriek uit Muiden zou verdwijnen. De gemeenteraad nam een motie aan met die strekking. De Minister van Defensie, zag dat niet zo zitten, en besloot op 20 oktober 1967 tot het instellen van een interdepartementale commissie met als taak advies in te dienen over het treffen van maatregelen tot het 'voldoende' waarborgen van de veiligheid van de omgeving. Onze burgemeester Jongeneel was, evenmin als zijn collega uit Amstelveen, er niet zo gelukkig mee dat de gemeente geen zitting had in deze commissie. Ook de gemeente Weesp schreef aan de minister dat ook vertegenwoordigers van hen die zich door deze Springstoffenfabriek het meest bedreigd voelen, in de genoemde commissie vertegenwoordigd dienen te zijn. De minister volhardde in zijn weigering gemeentelijke vertegenwoordigers in deze 'zware' commissie toe te laten, maar als 'doekje voor het bloeden' werd een deputatie gemeentebestuur Muiden door de Commissie op 6 februari 1968 ontvangen.

De 'hearing' Muiden door Commissie

Burgemeester Jongeneel is de schrik van de klap al een beetje vergeten, en wijst - tegen de uitdrukkelijke wens van de gemeenteraad in - op het belang van de KNSF. "Gemeentenaren, werkzaam bij KNSF, nemen voorname plaatsen in in het maatschappelijk en kerkelijk leven in Muiden" In die tijd moest de gemeente de hinderwetvergunning afgeven, en ook deze burgemeester zegt er, na vertragingen, mee bezig te zijn. "De gemeente Muiden is in het verleden tekortgeschoten in de bewaking op veiligheidsgebied. Er was geen contact met de directie van de KNSF, nu echter is de relatie uitstekend" De interdepartementale commissie begrijpt het niet zo goed: moet de kruifabriek van de gemeente nu wél of niet blijven...

De burgemeester zegt zeker niet verder in westelijke richting te willen bouwen - Klapwijk is dan al gebouwd - en zegt dat het vigerend streekplan een nagel aan de doodskist van Muiden is. In het verleden heeft woningbouw wederzijds probleem KNSF-Muiden opgeleverd.

Uiteindelijk concludeerde de commissie dat de beide betrokken gemeentebesturen van mening te zijn dat de fabrieken niet pasten in hun omgeving, aan welk

oordeel het provinciaal bestuur van Noord-Holland zich conformeerde.

Werkzaamheden commissie 'Muiden' ; Interim-rapport 1968

De commissie was aan de slag gegaan met de bestudering situatie KNSF in Muiden en Ouderkerk, het horen van gemeentebesturen, het bestuderen van de explosies 1963 en 1966 te Muiden, het verwerven van inzicht in de productie, opslag en technische kenmerken producten KNSF, het toetsen van de bestaande situatie op vigerende hinderwetbepalingen, en op de NATO-veiligheidsafstanden. Vervolgens heeft de commissie strikt objectieve veiligheidsnormen ontwikkeld.

Deze worden dan aan de directie-KNSF gepresenteerd om te laten weten welke invloed deze normen zullen hebben op de vestigingen te Muiden en Ouderkerk. Een kleine werkgroep uit de commissie voert hierover een gesprek met de directie-KNSF. Dit dient uit te monden in een advies aan de regering.

Tweede Interimrapport - juni 1970

Ten aanzien van de veiligheidsnormen die door commissie gesteld zijn, komt de commissie, na overleg met KNSF, tot de conclusie dat "*met voorzieningen ter plaatse, alle technische mogelijkheden en ook economische gevolgen in aanmerking genomen, binnen de huidige vestigingen geen aanvaardbare veiligheidssituatie zou kunnen worden bewerkstelligd*". Verder speelt een rol dat de KNSF bijna exclusief (80%) aan AI (Artillerie-Inrichtingen) levert en dit staatsbedrijf in moeilijkheden verkeert. Het voortbestaan van AI en mogelijk dus ook KNSF is onzeker. Voordat de commissie er nog meer werk in steekt wil zij hierover zekerheid.

De aanbeveling van de commissie.

De van toepassing zijnde NATO-veiligheidsafstanden onderscheiden gevarenklasse 1.1 (massa-explosief) en 1.3 (massa-brandgevaarlijk). Voor de laatste categorie beveelt de commissie aan de gewone NATO- veiligheidsafstanden aan te houden, voor de eerste categorie beveelt zij aan deze voor de bebouwing met een factor 2 1/2 te vermenigvuldigen. Voor drukke wegen mag dat 1 1/2 maal zijn. Uiteraard moeten de producten en half-fabriekaten van de kruifabriek in één van beide gevarenklassen worden ingedeeld en ook daarvoor doet de commissie een aanbeveling.

De commissie had rookzwak buskruit ingedeeld in klasse 1.3; dat zou dus niet kunnen ontploffen. Toen kwam de klap van 8 december 1972: een voorraad (civiel)jachtkruit, "rookzwak buskruit" dus, ging met een donderende klap de lucht in. Uitgebreide schade in Muiden, twee doden, drie zwaargewonden. Algemene verontwaardiging. De commissie vroeg zich af of zij nog wel serieus genomen zou worden, en haastte zich een eind-rapport te maken. Daarover meer in de volgende 'Klapkrant'.

Wordt vervolgd....